

2 OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

2.1 Periaatteet ja tavoitteet

Erkko-lukion tavoitteena on kehittyä kouluksi, jossa toimintaa rakennetaan osaamisen ja sen kehittämisen kautta. Osaamisen kehittämällä luodaan toimintaedellytyksiä jatkuvalla oppimisen edistämiseksi, jolla edistetään opiskelijoiden ja henkilöstön kykyä kehittää itseään ja kouluun. Lukion päätöksentekojärjestelmä heijastelee lähtökohtaa, ja kaikille kouluyhteisön jäsenille taataan mahdollisuus osallistua koulun toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen. Opetuksen laadun kehittämistä ohjataan tietoisena prosessina niin, että koulu toimii aktiivisesti tunnistamalla toimintaan liittyvät tosiasiat ja luo omaa tulevaisuutta nykyisyyden arvioinnin kautta. Olemassa olevaa toimintajärjestelmää arvioitaessa tärkeimpinä lähtökohtina ovat opiskelijoiden tavoitteet ja koulun arvoperusta, joiden kautta koulun käytänteitä ja rutiineja tarkastellaan kriittisesti ja pyritään innovatiiviseen koulun kehittämiseen. Prosessien tarkasteluun sovelletaan yleisiä laadun arvioinnin työvälineitä ja arviointi toteutetaan erillisen suunnitelman mukaan. Henkilöstön ja opiskelijoiden jaksamista ja kehittymistä tuetaan oppimalla aktiivista ja itseohjautuvaa kehittämistä niin, että kehittämisprosessit toteutetaan yhteisvoimin työryhmiä ja tiimejä sekä toimintaan liittyviä verkostoja hyödyntämällä. Yhteisöllisyyttä tuetaan synnyttämällä yhdessä tekemisen traditioita yksin tekemisen traditioiden rinnalle. Verkottamalla lisätään toiminnan monipuolisuutta ja vahvistetaan osaamista sekä siirretään oppimista käytännön soveltamisen tasolle. Koulun organisaatio tarjoaa mahdollisuuden asioiden työstämiseen ja itseohjautuvaan käsittelyyn. Koulu toimii oppimisen ja osaamisen edistämisen puolesta lisäämällä henkilöstön ja opiskelijoiden vastuuta ja toimintavaltuuksia.

2.2 Oppimiskäsitys, opiskelumenetelmät ja -ympäristö

Oppimiskäsityksen mukaan ihminen valikoi ja tulkitsee informaatiota omien tavoitteidensa, aikaisemman tietonsa ja kiinnostuksensa ohjaamana. Uusi tieto tai osaaminen rakentuu ajattelun ja toiminnan tuloksena muistiin, kun aikaisemman tiedon pohjalta ratkaistaan uusi tehtävä. Oppimaan oppiminen on taitoa ja halua sopeutua ja sitoutua uuteen tehtävään ja sen edellyttämään henkiseen työhön. Oppimisprosesseistaan tietoiset opiskelijat osaavat arvioida ja kehittää opiskelu- ja ajattelutaitojaan.

Opiskelutyyli kytkeytyvät persoonallisuuden piirteisiin ja opiskelun motivaatioon. Vakiintuneina toimintatapoina eli strategioina ne ovat kuitenkin opittuja, ja niitä voidaan kehittää. Opettajat ottavat huomioon opiskelijoiden erilaiset tyylit ja

strategiat. Erilaisia työtapoja käyttäessään opettaja selittää, millaisia tiedonkäsittelytaitoja harjoitellaan samalla, kun asia opitaan.

Lukion opetus- ja opiskelumenetelmien tarkoituksena on edistää opiskelijoiden aktiivista työskentelyä ja yhteistyötaitojen kehittymistä. Tieto siitä, mitä erilaisia tapoja oppimiseen on ja miten niitä käytetään, luo positiivista uskoa selviytymiseen. Oppiminen ei ole pelkästään yksilöllinen prosessi. Laadukas oppimisympäristö asettaa myönteisiä haasteita, jolloin opiskelija joutuu kehittämään uusia taitoja. Opettajat käyttävät kunkin tehtävän kannalta tarkoituksenmukaisia menetelmiä ja pyrkivät toteuttamaan kutakin menetelmää siihen parhaiten sopivassa ympäristössä, esim. sähköisiä välineitä ja kirjastoa hyödyntämällä, opintoretkien avulla tai siirtämällä opetuksen luokkahuoneesta koulun ulkopuoliseen toimintaympäristöön.

Aihekokonaisuuksien painotukset toteutetaan kaikissa oppiaineissa käytännön harjoittelussa ja omakohtaisessa osallistumisessa. Opiskelijat oppivat soveltamaan tietojaan ja taitojaan myös ilman ohjausta kullekin tiedon ja taidon alalle luonteenomaisin tavoin. Opiskelijoiden yksilöllistä etenemistä, henkilökohtaisia oppimispolkuja ja verkko-opiskelutaitojen kehittymistä tuetaan tarjoamalla opiskelijoille mahdollisuuksia suorittaa opintoja myös etäopiskeluna.

Osa opiskelusta voidaan järjestää etäopiskeluna ja itsenäisenä opiskeluna. Kaikissa oppiaineissa voidaan järjestää myös vieraskielistä opetusta, kun siihen on erityinen syy ja opettajan kielitaito on riittävä. Tavoitteet edellyttävät monipuolista tieto- ja viestintätekniiikan opetuskäyttöä ja sen jatkuvaa kehittämistä. Tietotekniset välineet ja oppimisympäristöt tarjoavat tärkeitä työkaluja oppimisprosessin laajentamiseen ja tasa-arvoiseen yhteistoimintaan. Tällöin niin tieteellisiä käsitejärjestelmiä kuin kieliäkin opiskeltaessa kaikki ovat aktiivisia, ja jokaisen tuotos on tärkeä. Verkostoitumisen avulla voidaan saada työskentelylle myös ulkopuolisten asiantuntijoiden tukea. Eri oppiaineissa käytettäviä työtapoja esitellään ainekohtaisissa opetussuunnitelmissa.

2.3 Toimintakulttuuri

Toimintakulttuuri on käytännön tulkinta lukion opetus- ja kasvatustehtävästä. Se tulee näkyväksi yhteisön kaikessa toiminnassa ja sen jäsenten tavassa kohdata toinen toisensa. Lukio on oma koulutusmuotonsa, ja jokaisella lukiolla on omanlaisensa toimintakulttuuri. Opetussuunnitelman eri osat konkretisoituvat toimintakulttuurissa. Toimintakulttuuri sisältää sekä tiedostettuja että tiedostamattomia tekijöitä, jotka heijastuvat oppilaitoksen toimintaan.

Opetussuunnitelman perusteet korostavat toimintakulttuuria, joka edistää kestävästä hyvinvointia ja osallisuutta sekä on avoin monimuotoiselle vuorovaikutukselle ja maailmassa tapahtuville muutoksille. Toimintakulttuuria kehitetään yhdessä lukion koko henkilöstön, opiskelijoiden, huoltajien ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Toimintakulttuurin kehittämisen ja arvioinnin periaatteet sekä mahdolliset paikalliset painotukset kuvataan opetussuunnitelmassa.

Opetussuunnitelman perusteiden lähtökohtana ovat seuraavat toimintakulttuurin kehittämistä ohjaavat teemat.

Oppiva yhteisö

Oppilaitos on oppiva yhteisö, joka edistää kaikkien jäsentensä oppimista ja haastaa tavoitteelliseen työskentelyyn. Sen rakentuminen edellyttää dialogisuutta ja pedagogista johtajuutta. Yhteisöllistä ja yksilöllistä oppimista vahvistavia käytäntöjä kehitetään suunnitelmallisesti. Jaksojen temaattinen toteutus voi luoda edellytyksiä opetuksen eheyttämiselle. Toiminta on opiskelijalähtöistä, ja se vahvistaa opiskelijoiden omaa toimijuutta, kehitystä ja oppimista. Myönteinen asenne oppimiseen luo perustaa tulevaisuuden taidoille ja elinikäiselle oppimiselle. Oppiva yhteisö luo toimintatapoja vuorovaikutukselle niin oppilaitoksen sisällä kuin ympäröivän yhteiskunnankin kanssa. Tämä edellyttää yhteistyötä kotien, muiden oppilaitosten ja koulutusasteiden sekä työ- ja yritys-elämän kanssa. Digitalisaatio tuo mahdollisuuksia yhteisölliseen oppimiseen ja tiedon luomiseen sekä erilaisten opiskelu- ja tietoympäristöjen hyödyntämiseen. Opiskelijoita ohjataan toimimaan myös verkostoituneessa ja globalisoituneessa maailmassa.

Osallisuus ja yhteisöllisyys

Osallisuus ja demokraattinen toiminta luovat perustaa opiskelijoiden kasvulle aktiiviseen kansalaisuuteen. Koulutuksen järjestäjä edistää kaikkien opiskelijoiden osallisuutta ja luo heille monipuolisia mahdollisuuksia osallistua oppilaitoksen päätöksentekoon ja toimintatapojen kehittämiseen. Heitä rohkaistaan ilmaisemaan mielipiteensä, osallistumaan yhteisistä asioista päättämiseen sekä toimimaan vastuullisesti yhteisöissä ja yhteiskunnassa. Opiskelijoita kannustetaan aktiivisuuteen ja osallistumiseen muun muassa opiskelijakunnan ja tutortoiminnan kautta. Osallisuutta ja yhteisöllisyyttä rakentavia menettelytapoja kehitetään suunnitelmallisesti yhteisön ja yhteistyökumppaneiden välisessä vuorovaikutuksessa. Opetuksessa hyödynnetään yhteistoiminnallisuutta ja tuetaan ryhmän sosiaalisten suhteiden muotoutumista. Yhteisöllisten toimintatapojen ja ryhmänohjauksen merkitys korostuvat lukio-opintojen aloitusvaiheessa.

Hyvinvointi ja kestävä tulevaisuus

Oppivassa yhteisössä edistetään kestävää elämäntapaa ja hyvän tulevaisuuden edellytyksiä. Opiskelijoita rohkaistaan toimimaan oikeudenmukaisen ja kestäväen tulevaisuuden puolesta. Vastuullinen suhtautuminen ympäristöön heijastuu arjen valintoihin ja toimintatapoihin. Toimintatavat ja käytännöt tukevat opiskelijan ja yhteisön hyvinvointia sekä ilmapiirin kiireettömyyttä ja turvallisuutta. Yhteisön vuorovaikutuksessa korostuvat avoimuus, välittäminen ja keskinäinen arvostus. Nämä näkökulmat ulottuvat kaikkeen oppilaitoksen toimintaan ja ohjaavat jokaisen työskentelyä. Ohjaus ja opiskeluhuolto ovat oppilaitoksessa yhteinen tehtävä. Opiskelijoilla on mahdollisuus saada säännösten mukaista ohjausta ja tukea ottaen huomioon heidän moninaisuutensa ja erityistarpeensa. Toiminnassa edistetään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa. Kiusaamista, häirintää, väkivaltaa, rasismia eikä syrjintää hyväksytään vaan niitä ennaltaehkäistään ja niihin puututaan. Opiskelijoita kannustetaan terveyttä, hyvinvointia ja oppimista edistävään sekä liikunnalliseen elämäntapaan. Ruokailu on osa opiskelijoiden hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria.

Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus

Lukiossa arvostetaan kulttuurista ja kielellistä moninaisuutta. Eri kielet, uskonnot ja katsomukset elävät rinnakkain ja vuorovaikutuksessa keskenään. Yhteisö hyödyntää maan kulttuuriperintöä, kansallis- ja vähemmistökieliä sekä omaa ja ympäristön kulttuurista, kielellistä, uskonnollista ja katsomuksellista moninaisuutta. Yhteisössä ymmärretään kielten keskeinen merkitys oppimisessa ja vuorovaikutuksessa sekä identiteettien rakentumisessa ja yhteiskuntaan sosiaalistumisessa. Jokaisella oppiaineella on tapansa käyttää kieltä, oma käsitteistönsä ja omat tekstikäytäntönsä, jotka avaavat samaan ilmiöön eri näkökulmia. Kielitietoisessa lukiossa kehitetään opiskelijan monikielistä osaamista, joka koostuu tieteenalojen kielistä, äidinkielen, niiden murteiden ja rekistereiden sekä muiden kielten eritasoisesta hallinnasta. Lukiossa jokainen opettaja on myös oppiaineensa kielen opettaja.

2.4 Oppiainerajat ylittävä yhteistyö

Oppiainerajat ylittävä yhteistyö toteutuu oppiaineiden yhteissuunnittelussa ja aineiden yhteisissä kursseissa (teemaopinnot) sekä erilaisissa projekteissa (integroivat ja projektikurssit). Tiimien ja opiskelijakunnan toiminta on keskeistä toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa. Tärkeää on myös sujuva ja säännöllinen tiedonkulku rehtorin, opettajien, koulun muun henkilökunnan sekä opiskelijoiden välillä. Valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaiset aihekokonaisuudet ja koulukohtaiset integroivat kurssit yhdistävät oppiaineita. Yhteistoiminnallisuus eri

aineiden välillä kannustaa opiskelijaa soveltamaan hankittuja tietoja ja taitoja erilaisissa yhteyksissä ja oppimisympäristöissä.

2.5 Opiskelijakunta

Opiskelijakunta on kaikkien koulun opiskelijoiden muodostama lakisääteinen yhteisö, jolla on omat toimintasäännöt. Opiskelijat valitsevat keskuudestaan hallituksen, joka johtaa ja koordinoi opiskelijakunnan toimintaa ja huolehtii juoksevista asioista sekä valmistelee esityksiä opiskelijakunnalle, johtokunnalle, opettajakunnalle ja rehtorille. Opiskelijakunnan hallituksella on oma edustajansa johtokunnassa. Hallituksen jäsen tai jäsenet osallistuvat opettajainkokoukseen rehtorin kutsumina, tai hallituksen jäsen voi edustaa opiskelijakuntaa opettajainkokouksessa, jos hallitus niin päättää kokouksen esityslistan nähtyään. Opiskelijakunta on mukana koulun yleisessä kehittämistoiminnassa, suunnittelussa ja toiminnan arvioinnissa. Opiskelijakunnan hallituksella on myös säännölliset tapaamiset koulun rehtorin kanssa. Jos opiskelijakunta aikoo järjestää ison teemapäivän tms. tapahtuman ja sen vuoksi haluaa pitää kokouksen oppitunnin aikana, siitä ilmoitetaan ensin opiskelijakunnan ohjaavalle opettajalle noin viikkoa ennen kokousta. Ohjaava opettaja selvittää, onko kokouksen ajankohta sopiva. Opiskelijakunta on sitä, mitä koulun opiskelijat haluavat sen olevan.

2.6 Suoritusohjeet

Luokaton lukio

Erkko-lukiossa opiskelijan eteneminen opinnoissa ei ole sidoksissa vuosiluokkiin. Kursseja voi valita tarjottimelta vapaasti, kuitenkin ottaen huomioon eri oppiaineiden suoritusjärjestystä koskevat vaatimukset. Opiskelija laatii opinto-ohjelmansa normaalisti kolmelle opiskeluvuodelle.

Pidemmästä tai lyhyemmästä opinto-ohjelmasta on keskusteltava opinto-ohjaajan kanssa. Ryhmänohjaajat ja opinto-ohjaaja opastavat valinnoissa ja valvovat opintojen tarkoituksenmukaista etenemistä.

Jaksojärjestelmä ja koeviikko

Erkko-lukiossa työvuosi on jaettu viiteen noin seitsemän viikon pituiseen jaksoon. Oppiaineiden kurssit on jaettu näihin jaksoihin. Opiskelijan on laadittava jokaiselle jaksolle työjärjestys. Lukuvuoteen voi sisältyä myös joustoviikko, jonka tarkoituksena on tukea oppilaitosten yhteistyötä ja aihekokonaisuuksien toteuttamista. Kukin jakso päättyy koeviikkoon, jolle laaditaan erillinen työjärjestys. Koeviikolla pidetään vain jakson kurssikokeet ja niiden valmistelutunnit. Tämä mahdollistaa laajempien

kokonaisuuksien hallintaa mittaavien kokeiden käytön ja rauhoittaa muun ajan tehokkaaseen työskentelyyn.

Oppimäärän suoritus

Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärään, kun hän on opiskellut vähintään 75 kurssia valtakunnallisia pakollisia ja syventäviä sekä koulukohtaisia kursseja. Oppimäärään kuuluvien opintojen tulee sisältää vähintään 47–51 pakollista ja 10 syventävää valtakunnallisen opetussuunnitelman mukaista kurssia. Opiskelija on suorittanut lukion oppimäärän silloin, kun hän on suorittanut oppiaineiden oppimäärät hyväksytysti ja lukion vähimmäiskurssimäärä 75 kurssia täyttyy. Oppilaitoskohtaisista kursseista voidaan lukea mukaan lukion oppimäärään vain opiskelijan hyväksytysti suorittamat kurssit.

Opiskelukustannukset

Opiskelijan on hankittava ja kustannettava itse oppikirjat ja muut opiskeluvälineet. Lisäksi opiskelijat maksavat kuvataiteessa kurssikohtaisen materiaalimaksun työ- ja tarveaineista kurssin alkaessa. Kurssin mahdollisesti keskeytyessä maksua ei palauteta. Myös tehtävistä opintoretkestä peritään pieni omavastuuosuus. Ylioppilastutkintoon liittyvät maksut opiskelija maksaa ylioppilastutkintolautakunnalle.

Kurssin ja oppimäärän suorittaminen

Oppiaineiden kurssien alussa opettaja käy läpi kurssin suunnitelman sekä selvittää ja antaa kirjallisesti opiskelijoille kurssin arviointiperusteet. Arviointiperusteiden tarkka läpikäynti on osa opiskelijoiden ja opettajien oikeusturvaa. Osassa kursseja arviointiperusteista sovitaan yhdessä opiskelijoiden kanssa. Pakolliset sekä valtakunnalliset syventävät arvostellaan numeroin, lukuun ottamatta opinto-ohjauksen ja teemaopintojen kursseja, joista annetaan suoritusmerkintä. Valtakunnalliset soveltavat kurssit arvioidaan suoritusmerkinnällä. Koulukohtaisista soveltavista kursseista saa arvosanan tai suoritusmerkinnän opetussuunnitelman mukaisesti.

Keskeytyneestä kurssista annetaan arvosana K. Keskeytyneen kurssin suoritukset on palautettava ennen kyseisen jakson uusintakuulustelua viimeistään kuulusteluun ilmoittauduttaessa. Aineen oppimäärän arvosana määräytyy pakollisten ja valtakunnallisten syventävien kurssien keskiarvona. Arvosanassa otetaan huomioon opiskelijan menestys koulukohtaisilla kursseilla. Oppiaineen oppimäärän hylättyjen kurssi-arvosanojen enimmäismäärä on säädetty asetuksella (kts. Etenemiseste).

Kurssikoe

Koe alkaa opettajan ilmoittamassa tilassa klo 8.15 ja päättyy opettajan määräämänä ajankohtana ennen ruokailua. Opettaja voi määrätä varhaisimman mahdollisen poistumisajan. Opiskelija tuo kokeeseen kirjoitusvälineet ja muut kokeessa tarvittavat sallitut apuvälineet, vastauspaperit jakaa opettaja. Pöydällä saa pitää vain em. tarvikkeita. Keskustelu ja tavaroiden vaihtaminen opiskelijoiden kesken kokeen alettua on kielletty. Matkapuhelimen käyttö tulkitaan vilpin yritykseksi. Jos opiskelijalla on selvittämättömiä poissaoloja, hänellä ei ole oikeutta osallistua kurssikokeeseen.

Itsenäinen opiskelu

Opiskelijan kokonaan itsenäisesti opiskeleman kurssin suoritus aika on pääsääntöisesti yksi jakso, opettajan suostumuksella kaksi jaksoa. Sen jälkeen opinto-oikeus raukeaa. Itsenäinen kurssi on suoritettava hyväksytysti. Kussakin aineessa itsenäisesti opiskeltavien kurssien määrä on opettajan harkittavissa. Opettaja arvioi opiskelijan kyvyn itsenäiseen opiskeluun, ja rehtori päättää asiasta opettajaa kuultuaan. Syyt, joilla itsenäistä opiskelua voi hakea, ovat kurssien päällekkäisyys, pitkä sairaus ja rehtorin tai sivistyslautakunnan myöntämä pitkäaikainen poissaololupa. Anomukset on jätettävä lukuvuoden alussa. Kahdessa ensinnä mainitussa tapauksessa anomus voidaan käsitellä muulloinkin. Jokaisessa taito- ja taideaineissa voi opiskella vain yhden kurssin itsenäisesti lukuvuodessa. Hyväksytyä tai hylättyä kurssia ei voi opiskella itsenäisesti. Opettaja suunnittelee itsenäisen opiskelun kokonaisuuden siten, että suoriutuminen edellyttää pohdintaa, argumentointia ja omien mielipiteiden esittämistä. Itsenäiseen opiskeluun voi liittyä myös oppimisen suunnittelua ja arviointia. Itsenäinen opiskelu ei ole pelkkää tehtävien tekemistä. Opettajalla on päätäntävalta sen suhteen, miten itsenäisesti suoritettava kurssi rakentuu. Kurssin itsenäisesti suorittavan opiskelijan tulee olla oma-aloitteinen, vastuuntuntoinen, aikataulutustaitoinen sekä kykenevä hyödyntämään perusopiskelu- ja ongelmaratkaisutaitoja.

Normaalien kurssien ohjelmaan voi sisältyä myös osittain itsenäisesti opiskeltavia osuuksia. Tarkempia tietoja osittaisesta itsenäisestä opiskelusta on oppiaineiden suunnitelmissa.

Oppiaineen oppimäärän vaihtaminen

Opiskelijan siirtyessä oppiaineen pitkästä oppimäärästä lyhyempään hänen suorittamansa pitkän oppimäärän opinnot luetaan hyväksi lyhyemmässä oppimäärässä siinä määrin kuin niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt vastaavat toisiaan. Näitä vastaavuuksia on määritelty tarkemmin oppiaineiden oppimäärien

yhteydessä. Tällöin pitkän oppimäärän kurssien arvosanat siirtyvät suoraan lyhyiden kurssien arvosanoiksi. Muut pitkän oppimäärän mukaiset arvosanat hyväksiluetaan lyhyen oppimäärän soveltaviksi kursseiksi. Hylättyjä arvosanoja ei voida suoraan hyväksyä lyhyen oppimäärän soveltavaksi arvosanaksi vaan hylättyjen kurssien osalta rehtori tekee erillisen päätöksen kuultuaan asianomaisia aineenopettajia. Opiskelijalle annetaan tieto hyväksiluvuista oppimäärän vaihdon yhteydessä.

Jos opiskelija pyytää, järjestetään lisäkuulustelu osaamistason toteamiseksi. Siirryttäessä kesken oppimäärän lyhyemmästä pidempään oppimäärään menetellään edellä olevien periaatteiden mukaisesti. Tällöin voidaan edellyttää lisänäyttöjä, ja tässä yhteydessä myös arvosana harkitaan uudelleen.

Harkitessaan oppiaineen oppimäärän vaihtamista opiskelijan on aina neuvoteltava asiasta aineenopettajan ja opinto-ohjaajan kanssa. Oppimäärän vaihtamisesta neuvotellaan opiskelijan ja opiskelijan huoltajan kanssa. Huoltajan kirjallisella suostumuksella oppiaineen oppimäärä voidaan vaihtaa. Opinto-ohjaaja tekee yhdessä opiskelijan kanssa suunnitelman oppiaineen oppimäärän vaihtamisesta.

Matematiikan oppimäärää vaihdettaessa suositellaan hyväksilukemisessa seuraavia vastaavuuksia: MAA2 → MAB2, MAA3 → MAB3, MAA6 → MAB7 ja MAA8 → MAB4 ja MAA10 → MAB5.

Etenemiseste

Etenemiseste määräytyy opiskelijan opiskelemien pakollisten ja syventävien kurssien määrän mukaisesti. Jos opiskelijan opintosuunnitelmaan kuuluu yksittäisessä aineessa vain 1–2 kurssia, etenemiseste muodostuu ensimmäisestä hylätystä arvosanasta, 3–5 kurssin opintosuunnitelmassa etenemiseste muodostuu toisen hylätyn arvosanan jälkeen, 6–8 kurssin opintosuunnitelmassa etenemiseste muodostuu kolmannen hylätyn arvosanan jälkeen, ja jos opintosuunnitelmaan kuuluu 9 tai useampia kursseja, etenemiseste muodostuu neljännen hylätyn arvosanan jälkeen. Opiskelija ei saa jatkaa kyseisen oppiaineen opintoja, ennen kuin etenemiseste on poistunut. Opiskelijalla on mahdollisuus korottaa hylätyn kurssin arvosanaa uusintakuulustelussa tai opiskelemalla kurssi uudestaan.

Kurssin arvioimatta jättäminen

Opiskelijan on ilman eri pyyntöä toimitettava opettajalle puuttuvat suoritukset ja poissaolojen selvitykset viimeistään kurssin pohjatunnilla. Opettaja ei anna kurssista arvosanaa, jos opiskelija ei ole suorittanut kurssia kurssisuunnitelman vaatimusten mukaisesti tai opiskelijalla on selvittämättömiä poissaoloja. Jos opettaja ei saa suorituksia ja selvityksiä, opiskelijalle annetaan arvosanaksi K eli keskeytynyt. Keskeytyneen kurssin suoritukset ja poissaolojen selvitykset opiskelijan on ilman eri

pyyntöä toimitettava opettajalle ennen jakson uusintakuulustelua viimeistään uusintakuulusteluun ilmoittauduttaessa. Muuten hän ei voi osallistua uusintakuulusteluun ja hän joutuu opiskelemaan kurssin uudestaan opetukseen osallistumalla.

Opettaja ei myöskään anna arvosanaa kurssista, jos poissaolojen määrä on niin merkittävä, ettei hän voi näytön puutteen vuoksi arvioida kurssia. Opettaja selvittää käytännön kurssin alussa. Opiskelijan on oma-aloitteisesti otettava yhteyttä opettajaan, mikäli arvioimatta jättäminen on odotettavissa.

K-arvosana poistuu opiskelijan opintosuoritusrekisteristä seuraavan jakson aikana opettajan ilmoittaessa kurssin lopullisen arvosanan. Jos opettaja ei ilmoita opiskelijalle arvosanaa, K-arvosana poistetaan opintosuoritusrekisteristä.

Opintojen etenemisen seuranta

Opiskelijoille annetaan jokaisen kurssin jälkeen arvosana. Täysi-ikäisiltä opiskelijoilta koulu pyytää luvan antaa tietoja opintojen edistymisestä opiskelijan huoltajalle. Koulun henkilökunta ottaa tarvittaessa myös suoraan yhteyttä opiskelijan huoltajiin opintojen edistymiseen ja koulunkäyntiin liittyvissä asioissa.

Opintojen erityisjärjestelyt

Diagnosoidut vammat tai niihin rinnastettavat vaikeudet, kuten lukemis- ja kirjoittamishäiriö, maahanmuuttajien kielelliset vaikeudet sekä muut syyt, jotka vaikeuttavat osaamisen osoittamista, otetaan huomioon arvioinnissa siten, että opiskelijalla on mahdollisuus erityisjärjestelyihin ja muuhunkin kuin kirjalliseen näyttöön. Kyseiset vaikeudet voidaan ottaa huomioon määrättäessä opiskelijan kurssiarvosanaa.

Kurssien uusinta

Hylättyä kurssiarvosanaa voi korottaa kerran uusintakuulustelussa. Jokaisen jakson jälkeen on uusintakuulustelu, jossa voidaan korottaa edellisen jakson hylättyjä kursseja. Viidennen jakson uusintakuulustelu on seuraavan lukuvuoden elokuussa. Jos opiskelijalla on useita hylättyjä kursseja uusittavana samassa kuulustelussa ja hän haluaa hajauttaa uusintoja, hän voi sopia ryhmänohjaajan kanssa hajauttamisesta kahteen peräkkäiseen kertaan. Jos opiskelija on estynyt sairauden tms. syyn takia osallistumasta uusintakuulusteluun, hän neuvottelee ryhmänohjaajan kanssa hylätyn kurssin uusinnan ajankohdasta.

Kuulustelut järjestetään perjantaisin klo 8.15–11. Kuulusteluun on ilmoittauduttava etukäteen koetta edeltävänä maanantaina klo 12 mennessä. Ilmoittautuminen on sitova. Jos opiskelija jää saapumatta kuulusteluun, katsotaan se kuitenkin

suorituskerraksi ja uusintakerta merkitään hylätyksi suoritukseksi. Opiskelija saa tuoda kokeeseen vain kirjoitusvälineet sekä muut myös kurssikokeessa sallitut apuvälineet. Vastauspaperit jaetaan opiskelijoille. Koetilaan saavuttuaan opiskelijat eivät saa keskustella tai vaihtaa tavaroita keskenään. Matkapuhelin ym. elektroniset laitteet on suljettava kokeen ajaksi. Niiden käyttö tulkitaan vilpin yritykseksi. Poistuminen on sallittu aikaisintaan klo 8.45. Sen jälkeen ei ole mahdollista saapua kokeeseen ilman valvojan lupaa. Poistuessaan opiskelija jättää tehtävä- ja vastauspaperit valvojan osoittamaan paikkaan. Edellisenä lukuvuonna hyväksytysti suoritettua kurssia voi korottaa elokuussa. Koko oppimäärän arvosanaa voi korottaa opintojen loppuvaiheessa. Opiskelija voi korottaa hylättyä ja hyväksyttyä kurssi-arvosanaa osallistumalla uudelleen kyseisen kurssin opetukseen.

Arvioinnin uusiminen ja oikaisu

”Opinnoissa etenemistä tai päättöarviointia koskevan päätöksen uusimista on pyydettävä kahden kuukauden kuluessa tiedon saamisesta. Uudesta arvioinnista päättävät koulun rehtori ja opiskelijan opettajat yhdessä.” (Lukioasetus 810/1998, 13 § 1 mom.)

”Jos 1 momentissa tarkoitettu uusi arviointi tai ratkaisu, jolla pyyntö on hylätty, on ilmeisen virheellinen, lääninhallitus voi opiskelijan pyynnöstä velvoittaa opettajan toimittamaan uuden arvioinnin tai määrätä opinnoissa etenemistä koskevan päätöksen muutettavaksi taikka määrätä, mikä arvosana opiskelijalle on annettava.” (Lukioasetus 810/1998, 13 § 2 mom.)

Opintojen hyväksilukeminen

Opiskelija voi lukea hyväkseen lukion oppimäärään muualla suoritettut kurssit, jotka ovat keskeisiltä tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöiltään lukion opetussuunnitelman mukaisia. Opiskelijan tulee aina ennen muualla suoritettavia opintoja hakea päätös opintojen hyväksiluvusta lukion rehtorilta.

Lukiodiplomit

Erkko-lukiossa voi suorittaa lukiodiplomeja taito- ja taideaineissa. Lukiodiplomin suorittaminen edellyttää opiskelijalta aktiivista opiskelua ja harrastuneisuutta siinä aineessa, jossa hän aikoo suorittaa diplomin. Erkko-lukiossa voi lukiodiplomin suorittaa musiikissa, liikunnassa, tanssissa, kuvataiteessa ja mediassa.

Koulusta eroaminen

Mikäli opiskelija haluaa erota Erkko-lukiosta kesken opintojensa, hänen tulee keskustella asiasta opinto-ohjaajan sekä rehtorin kanssa. Eroaminen on tehtävä kirjallisesti, ja opiskelijan on jätettävä eroanomus henkilökohtaisesti rehtorille.

Lukiolaki 24 §: ”Eronneeksi katsotaan myös sellainen opiskelija, joka pätevää syytä ilmoittamatta on poissa opetuksesta, jos on ilmeistä, ettei hänen tarkoituksenaan ole jatkaa opintoja.”

Ylioppilastutkinto

Lukion opiskelija ilmoittautuu ylioppilastutkintoon suorittaakseen koko tutkinnon, ei pelkästään erillistä tutkintoa. Opiskelijalla on mahdollisuus hajauttaa tutkinnon kokeet kolmelle peräkkäiselle kerralle. Opiskelija voi osallistua ylioppilastutkintoon, kun hän on suorittanut ennen kokeeseen osallistumista koeaineen pakolliset kurssit.

Ylioppilaskokeessa kokelaan tutkintoon kuuluu vähintään neljä koetta, joista äidinkielen koe on kaikille pakollinen. Muita pakollisia kokeita ovat toisen kotimaisen kielen koe, vieraan kielen koe, matematiikan koe ja reaalikoe.

Matematiikassa, toisessa kotimaisessa kielessä ja vieraissa kielissä järjestetään kahden eri tason kokeet. Kokelas voi valita, kumpaan kokeeseen hän osallistuu. Kuitenkin näissä aineissa vähintään yhdessä kokelaan on suoritettava vaativampi koe.

Pakollisten kokeiden lisäksi kokelas voi osallistua yhteen tai useampaan ylimääräiseen kokeeseen.

Opiskelijan on syytä huomioida tutkintoon ilmoittautuessaan, että pelkästään tutkintoaineen pakollisten kurssien suorittaminen ei riitä hyvään menestykseen ylioppilaskokeessa. Suositeltavaa on, että opiskelija ilmoittautuu oppiaineiden ylioppilaskokeisiin vasta siinä vaiheessa, kun hän on suorittanut koeaineen pakolliset ja syventävät kurssit. Ylioppilaskokeet laaditaan oppiaineiden valtakunnallisten pakollisten ja syventävien kurssien pohjalta.

2.7 Juhlat ja tapahtumat

Erkko-lukion juhlissa ja tapahtumissa koulun toiminta-ajatus, arvoperusta ja aihekokonaisuudet toteutuvat monin tavoin ja monitasoisesti. Kaikki koulun erilaiset tapahtumat ja tilaisuudet luovat yhteisöllistä ilmapiiriä.

Juhlien ja tapahtumien järjestämisessä opiskelijoiden harrastuneisuus, aktiivisuus, oma-aloitteisuus ja vastuuntuntoisuus korostuvat ja ovat merkittäviä. Jokainen opiskelija saa tilaisuuden kokea sekä tapahtumia ja juhlia järjestäessään että niihin osallistuessaan myönteisen ja kannustavan ilmapiirin. Tapahtumat ja juhlit ovat Erkko-lukion yhteisiä tilaisuuksia, joihin koko kouluyhteisö osallistuu lukujärjestyksestä riippumatta. Juhliin pukeudutaan oman kulttuurimme perinteitä noudattaen juhlavasti, mikä on myös toisten kunnioittamista ja huomioon ottamista. Osa tilaisuuksista on yläkoulun kanssa yhteisiä, ja lukiolaisten käyttäytyminen on esimerkkinä nuoremmille koululaisille.

Juhlat

- Syksyn lakkiaiset ja itsenäisyysjuhla, johon kuuluu sotaveteraanien vapaudenviesti.
- Joulujuhla. Juhla voi olla joko joulukirkossa käynti tai iltajuhla, jolloin järjestelyvastuussa on oppilaskunta.
- Kevään lakkiaiset ja lukuvuoden päättäjaisjuhla

Järjestelyistä vastaa juhlatyöryhmä, jonka koostumus tarkistetaan vuosittain. Työryhmässä on sekä yhteiskoulun että lukion edustajia.

Yhteiset tapahtumat

Tapahtuma	Ajankohta	Vastuu	Osallistujat
Aatospäivä	vko 45 tai 46	Opiskelijakunta	Koko koulu
Viestintäpäivä		Viestintätiimi	Koko koulu
Penkinpajaiset	Helmikuu	3. vuositaso, ROt, rehtori	Koko koulu
Vanhojen tanssit yleisönäytös koulunäytös	Helmikuu	Liikunnanopettaja ja lavasteryhmä	Esiintyjät ja 2. vt:n ROt Koko koulu
Vanhempainillat		RO:t järjestävät	
Lukiodiplomien esittelytilaisuus	Toukokuu	Ohjaavat opettajat ja rehtori	Koko koulu

Muut tapahtumat tarkentuvat lukuvuosisuunnitelmassa, ja niiden ajankohdat ilmoitetaan jaksokalentereissa. Koulun tilaisuudet taltioidaan, ja mahdollisuuksien mukaan ne ovat nähtävissä koulun kotisivuilla.

2.8 Järjestyssäännöt

Yleinen käyttäytyminen

Opiskelija käyttäytyy asiallisesti kaikkia muita kohtaan ja antaa itselleen ja toisille opiskelu- ja työrauhan. Hän ei kiusaa, käyttäydy uhkaavasti tai loukkaa toisen fyysistä koskemattomuutta eikä toiminnallaan aiheuta itselleen tai toiselle vaaraa.

Ulkovaatteet ja -päähineet jätetään naulakkoon ja laukut naulakoiden alle tai ruokailun ajaksi niille merkittyihin paikkoihin.

Opiskelija noudattaa koulun työjärjestyksen aikataulua.

Opiskelija pitää hyvää huolta omista ja yhteisistä tavaroista sekä kunnioittaa toisten omaisuutta.

Portaissa ja käytävillä pitää voida kulkea vapaasti; niille ei ryhmittäydytä istumaan kulkua estävästi.

Kulkuneuvot pysäköidään liikennemerkein osoitetuille paikoille. Roskien paikka on roskakorissa.

Oppitunnit

Oppitunneille saavutaan ajoissa – se on kohteliasta toisia kohtaan. Laukkujen paikka luokassa on pulpetin naulassa tai lattialla. Siivoojien työtä helpottaa, kun pulpeteille ja luokkaan ei jää roskaa eikä epäjärjestystä.

Mobiililaitteiden käyttö koulussa

Mobiililaitteiden (puhelin, tablet-laite, kannettava tietokone) käyttö opiskelun apuna on suotavaa. Viihdekäyttö ja pelaaminen eivät sen sijaan ole sallittuja oppitunneilla. Laitteiden käyttö ei saa häiritä oppituntia tai estää opiskelijan omaa oppimista.

Koulu ei vastaa laitteiden kunnosta tai säilytyksestä. Mahdollisten vahinko- tai varkaustapausten varalle opiskelijan on itse otettava vakuutus.

Väli- ja vapaatunnit

Kirjasto ja aula on sisustettu vapaa-ajan viettoa varten. Kalusteet pidetään järjestyksessä ja tavarat paikoillaan. Keittiöpäädyn katos ja yleinen jalkakäytävä Koulutien ylittävän suojatien kohdalla eivät ole sopivia paikkoja oleskeluun.

Kaikki työyhteisön jäsenet on vakuutettu tapaturman varalta. Vakuutus on voimassa koulumatkoilla ja kouluaikana – ei vapaatunneilla poistuttaessa koulun alueelta.

Myöhästyminen (15 min)

Kesken tunnin saapuminen on häiritsevää. Myöhästyttäessä pyydetään anteeksi ja selvitetään syy. Mikäli opettaja ei saavu oppitunnille eikä hän ole etukäteen ilmoittanut asiasta, opiskelijat pyytävät naapuriluokan opettajaa avaamaan oven.

Päivänavaus (klo 9.45–9.50) on esitystilanne, jota ei ole sopivaa keskeyttää. Luokkaan voi pyrkiä sen päätyttyä.

Myöhästymiset vaikuttavat jatkuvan näytön kautta kurssiarvosanaan, mikäli niitä on enemmän kuin kolme.

Poissaolot

Kaikkiin poissaoloihin on oltava hyväksytty syy. Hyväksyttävät poissaolon syyt koulussamme ovat opettajan tai rehtorin myöntämä lupa, huoltajan allekirjoittama kirjallinen todistus poissaolon syystä, terveydenhoitajan tai lääkärin kirjoittama todistus sairaudesta ja yli 18-vuotiailla, joilla ei ole huoltajaa, rehtorin lupa. Epäselvissä tapauksissa rehtorin tulkinta on ratkaiseva. Autokoulun ajotunnit eivät ole hyväksyttävä syy. Tutkinto (kirjallinen ja ajo), simulaatioajo, käsittelykoe ja liukkaan kelin harjoittelu ovat hyväksyttäviä syitä, joihin on anottava poissaololupa.

Jokainen poissaolo on selvitettävä Wilman kautta tai opinto-oppaan yhteydessä olevalla poissaolojen seurantalomakkeella ao. opettajalle. Opettaja ei anna arvosanaa kurssista, jos opiskelijalla on selvittämättömiä poissaoloja tai muuten poissaolojen määrä on niin merkittävä, ettei hän voi näytön puutteen vuoksi arvioida kurssia. Tästä opettaja antaa ohjeen jokaisen kurssin alussa.

Luvan poissaoloon myöntää ryhmänohjaaja (enintään viisi päivää) tai rehtori. Jokainen pitää kirjaa omista poissaoloistaan.

Poissa olleen opiskelijan on suoritettava kyseisten oppituntien tehtävät.

Ruokailu

Ruokarauha on jokaisen oikeus. Oma pöytäpaikka jätetään siistiksi. Tämä antaa hyvää esimerkkiä nuoremmille ja helpottaa henkilökunnan työtä.

Koulun juhlat ja teemapäivät

Lukiossa on useita perinteikkäitä juhlia, joiden tehtävänä on siirtää kulttuuriperintöä sukupolvelta toiselle ja tuoda miellyttäviä kokemuksia koulun arkeen. Juhlat ovat kaikille yhteisiä. Ne ohittavat lukujärjestyksen, eli niihin saavutaan, vaikkei oppituntia juuri silloin olisikaan. Hyvään käytökseen kuuluu tilanteeseen sopiva pukeutuminen. Ohjelmaan osallistuminen – niin pyydettyäessä – on kohteliasta, samoin kuin aplodien antaminen. Juhlasta poistutaan vasta esityksen päätyttyä.

Koeviikko ja ylioppilaskirjoitukset

Koeviikon kokeista poistutaan opettajan ohjeiden mukaan. Kokeesta poistutumisen jälkeen on syytä muistaa, että sinne vielä jääneet tarvitsevat työrauhan. Paras paikka oleskeluun ennen ruokailua on tällöin aula tai kirjasto. Käytävillä liikutaan hiljaa.

Kokeissa käytetään vain koulun antamia vastauspapereita.

Mobiililaitteiden käytöstä kokeessa antaa opettaja koekohtaisen ohjeen.

Ylioppilaskirjoitusten järjestelyistä rehtori antaa erilliset ohjeet.

Tupakointi ja päihteet

Erkko-lukiossa noudatetaan tupakkalakia. Tupakointi ja tupakanomaisten tuotteiden (mm. sähkötupakka, nuuska) käyttö koulussa ja koulun tapahtumissa on kielletty.

Koulussa ja koulun tapahtumissa ja muissa oppimisympäristöissä ei saa pitää hallussaan huumaavia aineita tai alkoholia eikä esiintyä niiden vaikutuksen alaisena.

Kurinpito ja rangaistukset

Opettaja voi poistaa tuntia häiritsevän opiskelijan luokasta lopputunnin ajaksi turvatakseen muille työrauhan. Opiskelija voidaan turvallisuussyistä lukiolain 26 ja 26a§:n perusteella erottaa enintään kolmeksi päiväksi. Opiskelijalle voidaan antaa häiritsevistä käyttäytymisistä, suoritusohjeiden ja järjestyssääntöjen rikkomuksista kirjallinen varoitus. Jos edellä mainitut rikkomukset ovat toistuvia tai luonteeltaan vakavia, opiskelija voidaan erottaa määräajaksi koulusta.

Rahapelit ja vedonlyönti on koulussa kielletty.

Vilpin takia (esim. koevilppi, toisen tutkielman tai kirja-arvioinnin hyväksikäyttö, suora lainaus internetistä lähdeettä mainitsematta) kurssi jätetään opettajan ja rehtorin niin päättäessä kokonaan arvioimatta. Opiskelijalla on mahdollisuus kurssin suorittamiseen omassa koulussa käymällä vastaava kurssi uudestaan.

Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen ja jonka hallussapidolle ei ole hyväksyttävää syytä. Opettajalla ja/tai rehtorilla on oikeus tarkastaa opiskelijan tavarat, säilytystila ja vaatteet em. vaarallisten esineiden löytämiseksi ja takavarikoida esineet lukiolain 26d-g§:n nojalla.

Soveltaminen ja tarkoitus

Nämä säännöt koskevat kaikkia Erkko-lukiossa työskenteleviä, kun he ovat työjärjestyksen mukaisilla oppi- ja vapaatunneilla tai koulun muissa tilaisuuksissa. Sääntöjen avulla on tarkoitus parantaa viihtyvyyttä sekä taata koulutyön sujuvuus. Koulun alue on lukion tontti.

Suhde lainsäädäntöön

Koulussa noudatetaan koulun järjestyssääntöjä ja voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Liite 2 Tieto- ja viestintäteknologian opetuskäytön suunnitelma